

EUROOPA INIMÕIGUSTE KOHTU LAHENDITE LÜHIÜLEVAADE¹ 27.01.2025 – 31.01.2025

30. jaanuar 2025

Lahend taotluste 51567/14 jt kohta - positiivsed kohustused

Cannavacciuolo jt vs. Itaalia

Artiklid 2 ja 8

Asjaolud

Kaebajad on 41 Itaalia kodanikku, kes elavad Caserta või Napoli provintsis Campanias (Itaalia), ja viis Campanias asuvat organisatsiooni.

Terra dei Fuochi („Tulede maa“) viitab Campania 90 omavalitsuse piirkonnale, kus elab umbes 2,9 miljonit inimest. See kirjeldab ebaseadusliku ohtlike, erijäätmete ja linnajäätmete ebaseadusliku ladestamise, matmise ja/või kontrollimatu mahajätmise tagajärgi eramaal, mida sageli teostavad organiseeritud kuritegelikud rühmitused.

Ajavahemikul 1995-2018 moodustati kokku 7 parlamendi uurimiskomisjoni, et uurida jäätmekäitlust ja sellega seotud ebaseaduslikku tegevust Itaalias. Juba 1996. aastal väljendasid nad muret ohtlike jäätmete ebaseadusliku ladestamise ja matmise pärast 1988. aastast alates Campania osades ning vähktõve esinemissageduse suurenemist selles piirkonnas. Komisjonid tegid järeltõlge organiseeritud kuritegelike rühmituste kontrolli all olevate ebaseaduslike prügilate ja jäätmete kõrvaldamise meetodite kohta ning tõid esile reostusega tegelemisega seotud õiguslikke probleeme, sealhulgas „praktiliselt olematu“ heidutus, „vajaliku kindluse“ puudumine riigi reageeringus ja peaaegu võimatus tagada keskkonnakuritegude eest süüdimõistvate otsuste langetamine. Samuti kritiseerisid nad puhastuskavasid ja pikki viivitusi meetmete võtmisel.

Kõik kaebajad kaebasid eelkõige, et hoolimata sellest, et siseriiklikud ametiasutused olid probleemist juba pikka aega teadlikud, ei olnud nad rakendanud meetmeid, et kaitsta neid ohtlike jäätmete ebaseadusliku ladestamise, matmise ja põletamise eest.

EIK seisukohad

Artiklid 2 ja 8

Nõustudes, et tegemist oli „piisavalt tõsise, tegeliku ja tuvastatava“ eluriskiga, mida võib kvalifitseerida „otseseks“, leidis EIK, et käesolev juhtum kuulub artikli 2 kohaldamisalasse.

EIK märkis, et kirjeldatud kriisi tulemusena langes kostjariigile mitu kohustust.

EIK leidis, et ei ole piisavalt tõendeid selle kohta, et ametivõimud oleksid *Terra dei Fuochi* olukorra lahendamisel süstemaatiliselt, kooskõlastatult ja igakülgset tegutsenud. Reostuse mõju hindamisel olid edusammud olnud aeglased. EIK märkis, et Campanias on üldine probleem koordineerimise ja vastutuse määramise osas seoses reostuse kõrvaldamisega. Samuti ei ole võimalik saada üldist ülevaadet sellest, kus on veel reostus kõrvaldamata.

Valitsus teatas, et reostuse tervisemõjude uurimiseks on rakendatud mitmeid meetmeid, näiteks tugevdatud vähktõve sõeluuringuid. Samas enamik neist meetmetest on tehtud alles pärast 2013.

---

¹ Lühiülevaates kajastatud lahendite valiku aluseks on EIK enda otsingumootoris avaldatud Legal Summary'd.

aastat. Võttes arvesse viivitusi, mis iseloomustavad ametiasutuste reageerimist, ei olnud nad tegutsenud nõutava hoolsusega-

Valitsus esitas ainult 7 näidet, kus olid isikud saanud süüdimõistvad kohtuotsused keskkonnakuritegude eest, mis olid seotud käesoleva reostuse kriisiga. Seetõttu ei olnud EIK veendunud, et riik oli rakendanud vajalikke kriminaalõiguslikke meetmeid, et võidelda *Terra dei Fuochi* piirkonnas jäätmete ebaseadusliku käitlemise vastu. EIK lisas, et Itaalia ametiasutused näisid olevat üsna aeglaselt tegelenud Campania jäätmekäitlussüsteemi süstemaatiliste puudustega.

EIK märkis, et arvestades olukorra ulatust, keerukust ja tõsidust, oli vaja terviklikku ja kättesaadavat kommunikatsioonistrateegiat, et teavitada avalikkust ennetavalt võimalikest või tegelikest terviseriskidest ja nende riskide maandamiseks võetavatest meetmetest. Seda ei olnud tehtud. EIK märkis ka, et osa teabest oli märkimisväärse aja jooksul olnud kaetud riigisaladusega.

Kokkuvõtvalt leidis EIK, et Itaalia ametiasutused ei olnud *Terra dei Fuochi* probleemile lähenenud nii hoolikalt, kui olukorra tõsidus eeldab. Itaalia riik ei olnud teinud kõike, mida kaebajate elu kaitsmiseks tulnuks teha. EIK tuvastas artikli 2 rikkumise.

Arvestades, et artikli 8 alusel esitatud argumendid olid samad, mille kohta on juba tehtud otsus artikli 2 alusel, leidis EIK, et seda kaebust ei ole vaja eraldi uurida.

Teised artiklid

EIK leidis, et on uurinud käesolevas asjas tõstatatud peamisi õiguslikke küsimusi ja et artikli 13 ja artikli 2 (menetluslik osa) alusel ei ole vaja teha eraldi otsust.

Artikkel 46

Võttes arvesse probleemi püsivat olemust ja süsteemseid puudusi, mis on iseloomustanud Itaalia reageerimist sellele probleemile, koos suure hulga inimestega, keda see on mõjutanud ja võib mõjutada, ning kiireloomulist vajadust tagada neile kiire ja asjakohane õiguskaitse, pidas EIK kohaseks rakendada artiklit 46. EIK märkis, et Itaalia peab koostama tervikliku strateegia, mis koondab olemasolevad või kavandatavad meetmed *Terra dei Fuochi* probleemi lahendamiseks. Itaalia ta peab looma sõltumatu järelevalvemehhanismi, mille liikmed ei ole seotud riigiasutustega ja Itaalia peab looma ühtse avaliku teabeplatvormi, mis koondab kogu *Terra dei Fuochi* probleemi käsitleva asjakohase teabe. Nimetatud meetmed tuleb rakendada kahe aasta jooksul pärast käesoleva kohtuotsuse jõustumist.

Artikkel 41

EIK leidis, et küsimus konventsiooni artikli 41 kohaldamisest mittevaralise kahju suhtes ei ole otsustamiseks valmis. EIK määras kaebajatele hüvitised nende kantud kohtukulude katteks.

Lahendile on lisatud eriarvamused.

[Lahend](#) (inglise keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)